

T.C.
SAMSUN
BİLİRKİLER KURULU

Sayı : 2020/3

KURUL KARARI

BAKAN :
ÜYE :
ÜYE :
ÜYE :
ÜYE :
ÜYE :
KATİP :

LGİLER : ..... T.C.Kimlik, ... sicil numaralı .....
..... T.C.Kimlik, ... sicil numaralı .....
..... T.C.Kimlik, ... sicil numaralı .....

I. KONU

1. Rize 3.Asliye Hukuk Mahkemesinin 23/10/2019 tarih 2017/360 Esas sayılı yazısı ile davacı ..... vekili Av.....'nun 23/10/2019 havale tarihli ikayetin de erlendirilmesi hakkındadır.

II. SÜREÇ

2. İlgililer hakkında Kurulumuza gönderilen Rize 3. Asliye Hukuk Mahkemesinin 23/10/2019 tarih 2017/360 Esas sayılı yazısı ile davacı ..... vekili Av.....'nun 23/10/2019 havale tarihli **ikayet** dilekçesinde; "*Bilirkiiler hakkında 6754 Sayılı bilirkiilik Kanunu'nun 9. maddesine göre gereken i lemin yapılması talebi hakkında Samsun Bölgesi'nde bilirki i listesinde bulunan ....., ... ve .....tarafından düzenlenen Rize 3. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2017/360 esas sayılı dosya ile ilgili düzenledikleri 23.09.2019 tarihli mü terak raporları ile dosya fotokopisi ve rapora kar ı tarafımızdan düzenlenen 05.10.2019 tarihli itiraz dilekçesi ekte gönderilmi tir. Bilirki ilerinin bilirki ilik temel ilkeleri ile etik kurallarını ihlal ettiklerinden haklarında gereken i lemin yapılmasını müvekkil adına arz olunur.*" ekinde ikayette bulunulmu tur.

3. Kurulumuz 15/11/2019 tarih 2019/27 sayılı toplantısında alınan karar ile ilgililerin Bilirki ilik Yönetmeli inin 63/1-a maddesi uyarınca savunmalarının alınması de elendirilmi tir. İlgililere savunma yapmaları için tebligat çıkarılmı tir.

4. İlgililer benzer olan **savunmalarında**; "*İgi sayılı yazınız ile 23/09/2019 tarihinde düzenlemi oldu umuz rapora Rize 3. Asliye Hukuk Mahkemesinin 23/10/2019 tarih ve 2017/360 Esas sayılı yazı ekinde bulunan Davacı..... vekili Av.....'nun yaptı ı itirazlar hakkında tarafımızca savunma yapılması istenmi tir.*

Tarafımıza tevdi edilen dosyada, ekli talimat üst yazısından da anla ı laca ı üzere; Rize 3. Asliye Hukuk Mahkemesinin 2017/360 Esas sayılı dosyasında "taflar arasında imzalanan eser sözle mesi hükümleri göz önüne alınarak kar ılıklı edim yükleyen eser sözle mesindeki edimleri ifa sırası, i çilerin sigorta giri tarihleri ve prim ödeme tarihleri ile bundan sorumlu olan tarafın yükümlülü ünü yerine getirip getirmedi i, tafların istirdat ve tazminat istemleri,

varsa kar ulıklı olarak birbirlerine ödemekle sorumlu oldukları bedellerin ve sözleşmenin haklılık durumunun irdelenerek rapor tanzim edilmesi” istenilmi tir.

Davacı vekili Av..... tarafından hakkımızda yapılan ikayette; düzenlenen raporun 6754 sayılı bilirki ilik kanununun 3 maddesinin 1.2 ve 4 fıkralarına ve Hukuk Mahkemeleri Kanununun 279 maddesinin 4. fıkrasına aykırı oldu unu ve raporun içinde çeli kiler oldu unu, daha önce dosyada bulunan bilirki i rapor ve ek raporları bertaraf etmeye yanlı ve davalı tarafın itirazlarını dikkate alan özel maksatlı bir rapor oldu unu ileri sürmü tür.

Böyle bir iddiayı kesinlikle kabul etmiyorum. Tarafsız ve yeminli bir Bilirki i olarak ahsıma ve görev yaptım bilirki ilere yapılan iftira ve hakaret olarak kabul ediyorum. Davacı Vekili bu iddialarını ispatla yükümlüdür, aksi takdirde Tazminat hakkımızın saldı tutulmasını talep ediyorum. Zira iddialarını hiçbir delile dayandırmamı tir. Tarafları tanımayan ve davanın görüldü ü ilden ba ka bir ilde bulunan bilirki i heyeti dosya içerisinde bulunan belgeler üzerinden de erlendirme yapmı tir.

Ba vurunun devamında davalı tarafın isteklerini kar ilamak üzere davalı tarafından sözleşmenin haklı nedenle fesih edildi ini kabul etti imizi iddia etmektedir.

Bilirki i heyeti olarak, mahkemenin talep etti i hususlar dı nda bir i lem yapmamı tir.

Sayın Mahkeme; sözleşmenin Borçlar Kanuna uygun bir eser sözleşmesi olup olmadığı nın fesih geçerli bir nedene dayanıp dayanmadı nı talimatında istemi , söz konusu sözleşmenin bu kanuna uygun düzenlenip düzenlenmedi i fesih geçerli olup olmadığı nı tarafımızca de erlendirilmi tir.

Aynı ba vurunun devamında müvekkilinin sigortalı çalı tırdı ı i çileri i e giri bildirelerinin vermesi kararla tırıldı ı halde bu durumun dikkate alınmadı ndan bahsetmi olmasına kar ın sözleşme bu bildirelerin verilmesi ile ilgili özel bir tarih koyulmamı olup, heyetimizce düzenlenen raporda Sosyal Güvenlik KurumuTnun 5510 sayılı kanun ve sosyal sigorta i lemleri yönetmeli ine göre yasal olarak koydu u süre dikkate alınarak sözleşme buna göre de erlendirilmi tir.

Yine aynı dilekçede davacı vekili raporda in aat sahasında kalan iskele ve kullanılmayan malzemelerden sorumlu tutuldu u iddiası gerçe i yansıtmamaktadır. Raporun sonucunda 1. maddede davalının talebinin yerinde olmadığı nı tarafımızca de erlendirilmi tir. Bu durumda davacı vekili Av.....'nun raporu yeterince özenli ve düzgün okumadı nı ortaya koymaktadır.

Davacı vekili heyetimize yönelik olarak dosyada buluna raporların dikkate alınmadı ı yönünde beyanda bulunmu tur.

Dava dosya çerisinde bulunan tüm belgeler ncelenmi olup di er raporların yok sayılması gibi bir durum söz konusu olmayıp mahkemenin tarafımızdan stemi oldu u taraflar arasında birbirlerine Ödemekle sorumlu oldukları bedellerin tespiti istenmi tir. Oysa ki dosyada bulunan di er raporların teknik bilirki ilere ait raporlar oldu u, bu raporların i in yapılma oranına yönelik düzenlemi raporlardır. Tarafımızca düzenlenen rapor ise davacı ve davalının dosya üzerinden bulunan belgelerden birbirlerine kar ı olan ödeme yükümlülükleri ve yaptı ı ödeme ve harcamaların tespitine yöneliktir.

Davacı vekilinin dilekçesinde heyetimizin raporda hukuki de erlendirme yaptı ı yönünde ki beyanları gerçe i yansıtmamaktadır. Sayın Mahkemenin istedi i hususlar tespit edilmi , Raporumuzun de erlendirme ve sonuç bölümünde de hukuki de erlendirmenin takdirinin mahkemeye ait oldu u özellikle belirtilmi tir.

Sonuç olarak; tarafımıza yöneltilen suçlamaların, düzenlemi oldu umuz heyet raporunun, davacı vekilinin isteklerini tamamen kar ilamayan bir rapor olması sebebiyle maksatlı ve kasıtlı olarak yapılmı tir. Takdiri ve De erlendirmesi Yüce Kurulumuza ait olmak üzere; Savunmamı saygı ile arz ederim." ekinde savunmada bulunmu lardır.

5. Görevlendirme ara kararı: Rize 3.Asliye Hukuk Mahkemesinin 2017/360 Esas 14/03/2019 tarihli ara kararının 3. Maddesinde "ilk 2 ara karar yerine getirildikten sonra dosyanın eser sözleşmesinden anlayan 1 hesap uzmanı, ticari defterleri inceleyebilecek 1 mali

ümü avir, sosyal güvenlik uzmanı ve i ç i sigorta sözleşmesi ve ödemelerinde uzman I bilirki iden alınacak 3 ki ilik bilirki i heyetine tevdi ile taraflar arasında imzalanan eser sözleşmesi hükümleri göz önüne alınarak kar ılıklı edim yükleyen eser sözleşmesindeki edimlerin ifa sırası i çilerin sigorta giri tarihleri ve pirim ödeme tarihleri ile bundan sorumlu olan tarafın yükümlülü ün yerine getirip getirilmedi i, tarafların iltidat ve tazminat istemleri, varsa kar ılıklı olarak birbirlerine ödemekle sorumlu oldukları bedellerin ve sözleşmesinin feshini haklılık durumunu irdelenerek rapor düzenlenmesinin istenmesine" ekinde ara karar üzerine Samsun asliye hukuk mahkemesinden bilirki i raporu aldırılması hususunda istinabe talebinde bulunulmu tur.

6. İlgililerin görevlendirildikleri tarih (06/09/2019) itibariyle uzmanlık alanları;

.....- "65.02 MEVZUATINDAN KAYNAKLI N TEL KL HESAPLAMALAR, 65.15 KAMU HALE MEVZUATINDAN KAYNAKLI N TEL KL HESAPLAMALAR, 65.01 AKTÜERYA (GÖREMEZL K /DESTEKTEN YOKSUN KALMA), 47.05 NSAN KAYNAKLARI";

.....- "45.01 GENEL MUHASEBE, 45.02 YÖNET M MUHASEBES , 45.03 MAL YET MUHASEBES , 45.05 T CAR LETME VE RKETLER MUHASEBES ";

.....- "63 SA LI I VE GÜVENL " ekinde dir.

7. İkayet edilen ..... tarih ve 2019/202 muh. Sayılı yazısı ile ilgili hakkında 6754 Sayılı Bilirki ilik Kanun'un 14.maddesi gere ince gere inin yapılması için ihbarda bulunulmu , Kurulumuz yapılan ihbarı de erlendirerek ilgilinin uzmanlık alanlarından "65.02 MEVZUATINDAN KAYNAKLI N TEL KL HESAPLAMALAR, 65.15 KAMU HALE MEVZUATINDAN KAYNAKLI N TEL KL HESAPLAMALAR" alt uzmanlık alanının çıkarılması kararı vermi karar 28/07/2019 tarihinde kesinle mi tir. Ancak kararın kesinle tirme i lemleri kalem personelince 19/09/2019 tarihinde yapılmı tur.

8. İkayet edilen ..... hakkında Pazar (Rize) 2. Asliye Ceza Mahkemesince 2017/296 Esas sayılı dosyasında talimatla Samsun 2. Asliye Ceza Mahkemesince aldırılan bilirki i raporunda "*Sanıkların görevlerinin gereklerine aykırı davrandıklarından dolayı kusurlu oldu u davacının ma duriyetine sebep oldu u*" kısımları bakımından bilirki ilerın ***hukuki nitelendirme ve de erlendirmelerde bulunmak sebebiyle*** 6754 S.K.'un 13/1-ç maddesini ihlal ettikleri gözetilerek ilgililere 6754 S.K.'un 3/2 maddesi delaletiyle 13/1-ç ve 13/2 maddeleri uyarınca 2019/168 sayılı kararla **UYARMA cezası verilmi** , ilgililer Kurulumuz kararına itiraz etmi , ilgilinin itirazı kurulumuz 14/06/2019 tarih 2019/202 sayılı kararla red edilmi , karar 14/06/2019 tarihinde kesinle mi tir.

III. GEREKÇE:

9. Bilirki ilik Kanununun ilgili maddeleri u ekildedir:

Temel ilkeler

MADDE 3- (1) Bilirki i, görevini dürüstlük kuralları çerçevesinde ba ımsız, tarafsız ve objektif olarak yerine getirir.

(2) **Bilirki i, raporunda çözümü uzmanlı ı, özel veya teknik bilgiyi gerektiren hususlar dı nda açıklama yapamaz; hukuki nitelendirme ve de erlendirmelerde bulunamaz.**

(3) Genel bilgi veya tecrübeyle ya da hâkimlik mesle inin gerektirdi i hukuki bilgiyle çözümlenmesi mümkün olan konularda bilirki iye ba vurulamaz.

Bilirki ilik sicilinden ve listesinden çıkarılma

MADDE 13- (1) Bilirki iler, a a ıdaki artlardan birinin gerçekleşmesi hâlinde sicilden ve listeden çıkarılır:

a) Bilirki iline kabul artlarının kaybedilmesi veya sicile kabul tarihinde gerekli artların bulunmadığının sonradan tespit edilmesi.

b) Kanuni bir sebep olmaksızın bilirki ilik yapmaktan kaçınılması veya raporun belirlenen süre içinde mazeretsiz olarak verilmemesi.

c) Bilirki ilik görevi ve bu görevin gerektirdiği etik ilkelerle bağdaşmayan, güven duygusunu sarsıcı tutum ve davranışlarda bulunulması.

ç) **3 üncü maddede belirtilen temel ilkelere aykırı olarak bilirki ilik faaliyetinde bulunulması.**

d) Bölge kurulu tarafından yapılacak performans de erlendirmeleri sonucunda yeterli bulunulmaması.

e) Bilirki ilik süresinin dolmasına rağmen süresi içerisinde yenileme talebinde bulunulmaması.

f) Bilirki ilinin sicilden çıkarılmayı talep etmesi.

(2) Birinci fıkranın (b), (c), (ç) ve (d) bentlerinde belirtilen hâllerde ihlalin niteliğine göre sicilden ve listeden çıkarma yaptırımını yerine uyarma veya bir yıla kadar geçici süreyle listeden çıkarma yaptırımını uygulanabilir.

6100 Sayılı HMK'nun "B L RK AÇIKLAMALARININ TESPİT VE RAPOR" başlıklı 279/4 maddesi;

(4) (Devletlik fıkra : 24/11/2016 - 6754 S.K./54. md) Bilirki ilisi, raporunda ve sözlü açıklamaları sırasında çözümünü uzmanlık, özel veya teknik bilgiyi gerektiren hususlarda inder açıklama yapamaz; hâkim tarafından yapılması gereken hukuki nitelendirme ve de erlendirmelerde bulunamaz.

10. İlgilerin Rize 3. Asliye Hukuk Mahkemesinin 23/09/2019 tarih 2017/360 Esas sayılı dosyasına sundukları raporun; **sonuç kısmında;** "*Dosyada bulunan delillerin takdir ve de erlendirilmesi sayın Mahkemeye ait olmak üzere, davacının dava konusu edilen dava dilekçesindeki talepleri,*

1-Davacının Eser Sözleşmesi artlarının ücret ödeme ile ilgili 2.maddesine dayanarak yaptığı feshinin haklı nedene dayandı ı, ancak sözleşme sonrası i yerinde kalan iskelede malzemeleri alınması yönünde kanıtlayıcı bir verinin olmadığı ı anlaşıldığından i yerinde kalan malzemeler için alacak talebinin yerinde olmadığı ı,

2-Davalı irketin davalının SGK ödemeleri için yükümlülüğünün yerine getirmediği yönünde beyanı bulunsa da yukarıda açıklandı ı üzere yeterli süresinin olduğu u dikkate alındığı ında bu beyanın yerinde olmadığı ı,

3-Davacı irketin her ne kadar tazminat talebi var ise de davalının sözleşme menin feshinde haklı nedenlerinin olduğu u dikkate alındığı ında sözleşmeye istinaden talep ettiği tazminat talebinin yerinde olmadığı ı, davacı tarafın yaptığı ı ödemeleri yapılan hesaplama sonucunda toplam 72,400 TL olduğu u, davalı tarafın ise yaptığı ı harcamaların toplamında 70.989,99 TL olduğu u, aradaki fark 1.410,01 TL olarak hesaplandı ı tarafımızca tespit edilmiş olup sayın mahkemeye saygıyla sunarız. " ekindeki görüşü açıklamalarının koyula tırılması görüşlerinin bulunduğu kısımların **HUKUK N TELENDRME N TEL NDE OLDU U** kabul edilmiştir.

Zira, bir sözleşme menin feshinin haklı olup olmadığı ının tespitinin mahkemenin yetkisinde bir durum olduğu u, sözleşme menin gereklerinin yerine getirilip getirilmediği i noktasında bilirki iler tarafından sadece sözleşme tarafların edimlerinin neler olduğu unun ve fiili durumda tarafların bu edimlerden hangilerini yerine getirip hangilerini yerine getirmediğilerinin olgusal tespitiyle yetinilmesi gerekirken ikayet edilen bilirki iler görev sınırlarını aşarak **sözleşme menin feshinin haklı nedene dayandı ı** ekinde mahkemece verilecek asıl kararı verirken hukuksal görüş belirtmişlerdir. Bilirki iler tarafından bununla da yetinilmeyip, "*Davacı irketin her ne kadar*

tazminat talebi var ise de davalının sözleşme menin feshinde haklı nedenlerinin olduğu dikkate alındığında sözleşme meye istinaden talep ettiği tazminat talebinin yerinde olmadığı ekindeki görüşü açıklamalarıyla mahkemenin yerine geçerek davanın esası hakkında karar verdikleri açıkça ortadadır. Bölge kurulumuzca bilirki ilerin açıkladıkları görüşleriyle tamamen hukuki nitelendirme yapmak suretiyle hem HMK 279/4-2. cümlesini ihlal ettikleri hem de 6754 S.K.'un 3/2 fıkrasının 2. cümlesini ihlal ettikleri kabul edilmiştir.

11. Asıl mahkemesince; "dosyanın esas sözleşme mesinden anlayan 1 hesap uzmanı, ticari defterleri inceleyebilecek 1 mali mü avir, sosyal güvenlik uzmanı ve işçi sigorta sözleşme mesisi ve ödemelerinde uzman 1 bilirki ilen alınacak 3 ki ilik bilirki i heyetine tevdi ile taraflar arasında imzalanan esas sözleşme mesisi hükümleri göz önüne alınarak kar ılıklı edim yükleyen esas sözleşme mesindeki edimlerin ifa sırası işçilerin sigorta giri tarihleri ve pirim ödeme tarihleri ile bundan sorumlu olan tarafın yükümlülü ün yerine getirip getirilmedi i, tarafların iltidat ve tazminat istemleri, varsa kar ılıklı olarak birbirlerine ödemekle sorumlu oldukları bedellerin ve sözleşme mesinin feshini haklılık durumunu irdelenerek rapor düzenlenmesi" istenilmiştir olup, mahkemece bilirki ilerden açıkça hukuki nitelendirme içeren rapor tanzim etmeleri istense bile bilirki ilerin raporlarında HMK 279/4 ve 6754 S.K.'un 3/2 maddelerine uygun olarak hukuki nitelendirme içermeyecek biçimde rapor tanzim etmeleri gerekir. Asıl olan görevlendirme ara kararı de il, yasal düzenlemelerdir.

12. Bilirki i .....'nün ayrıca, kayıtlı olduğu uzmanlık alanı dında bir dosyada görevlendirmeyi kabul ettiği ve heyet raporunda imzasının bulunduğu, kendisi bilirki i listesinde sadece işli uzmanlık alanında bulunduğu halde bu alanla ilgisi olmayan bir dosyada görevlendirmeyi kabul ettiği açıktır.

13. Böylece bilirki ilerin ikayet edildikleri raporda hukuki nitelendirmede buldukları için 6754 S.K.'un 3/2 ve 6100 Sayılı HMK'nun 279/4-2.cümlesini ihlal ettikleri, ayrıca bilirki i .....'nün listelerde sadece SA LI I VE GÜVENL uzmanlık alanında kayıtlı olduğu halde bu alanın dında yer alan bir konuda görüşü açıkladığı için 6754 S.K.'un 3/2 ve 6100 Sayılı HMK'nun 279/4-1.cümlesini ihlal ettiği kabul edilmiştir.

14. Bilirki iler .....'ün, daha önce de benzer ihlalden dolayı UYARMA cezası alması gözetilerek hakkında disiplin cezası tayinine gidilmiştir.

15. 6754 S.K.'un 13/1 maddesinin temel yaptırımını bilirki ilik sicilinden ve listesinden çıkarılma yaptırımıdır. 6754 S.K.'un 13/2 maddesi ise, ihlalin niteli i dikkate alınarak bilirki iler hakkında uyarma veya geçici olarak bilirki i listesi ve sicilinden çıkarılma yaptırım da uygulanabilece ini düzenlemektedir. Esasen bir bilirki i hakkında aynı eylemden daha önce uyarma cezası verildikten sonra aynı ihlali yapmaya devam etmesi durumunda hakkında bu kez bilirki ilik sicilinden ve listesinden kalıcı olarak çıkarılma yaptırımının uygulanması en isabetli ve do ru yaptırım olacaktır gibi Bilirki ilik Kanununun sistemati i açısından da bu daha uygun bir yol gözükmekle birlikte, kanunda üçlü bir cezalandırma sistemi bulunduğu zehabını da do urmamak kaydıyla bu kez de bilirki i .....hakkında 1 yıl süreyle geçici olarak listelerden çıkarılma yaptırımının uygulanması kurulumuzca müzakere edilmiştir.

16. Bilirki i .....hakkındaki soru turma geneltilmiş de, listelerde kayıtlı bütün bilirki iler hakkında RE'SEN DENET M ba latılması ve bu denetimlerde her bir bilirki ilinin durumunun ayrı ayrı de erlendirilmesinin daha do ru olacaktır gözetilerek geneltilen soru turma konularının bu ikayet kapsamından çıkarılarak re'sen denetim incelenmesinde dikkate alınması de erlendirilmiştir.

IV. KARAR :

17. A) Bilirki i.....'ün geni letilen soru turmasının, listelerde kayıtlı bütün bilirki iler hakkında RE'SEN DENET M ba latılması ve bu denetimlerde her bir bilirki inin durumunun ayrı ayrı de erlendirilmesinin daha do ru olaca ı gözetilerek bu ikayet kapsamından çıkarılarak re'sen denetim incelenmesinde dikkate alınmasına,

17. B) Bilirki iler in ikayet edildikleri raporda hukuki nitelendirmede buldukları için 6754 S.K.'un 3/2 ve 6100 Sayılı HMK'nun 279/4-2.cümlesini ihlal ettikleri, ayrıca bilirki i .....'nün listelerde sadece SA LI I VE GÜVENL uzmanlık alanında kayıtlı oldu u halde bu alanın d ında yer alan bir konuda görü açıkladı ı için 6754 S.K.'un 3/2 ve 6100 Sayılı HMK'nun 279/4-1.cümlesini de ihlal etti i kabul edilmekle, yukarıda açıklanan gerekçelerle, ihlalin niteli i dikkate alınarak, 6754 S.K.'un 13/2 maddesi de gözetilerek, ...'ün daha önce benzer bir ihlal nedeniyle uyarma cezası alması da dikkate alınarak .....hakkında 6754 S.K.'un 13/1-ç maddesi uyarınca **1 YIL SÜREYLE GEÇ C OLARAK L STEDEN ÇIKARMA YAPTIRIMININ UYGULANMASINA,** ..... ve ..... hakkında daha önce disiplin yaptırımını uygulanmaması da gözetilerek **UYARMA YAPTIRIMININ UYGULANMASINA,**

18. Karardan bir suretin ikayetçiye ve ilgililere (UETS) tebli ine, ilgililerin kurumlarına, meslek kurulu larına ve Adalet Bakanlığı Hukuk leri Genel Müdürlü ü Bilirki ilik Dairesi Ba kanlı ına gönderilmesine,

19. Bu karara kar ı ilgililerin, 6754 S.K.'un 15/1 maddesi uyarınca tebli tarihinden itibaren otuz gün içinde kararı veren Samsun Bilirki ilik Bölge Kuruluna, ya da kurulumuza gönderilmek üzere ilgiliye en yakın adli yargı ilk derece mahkemesi adalet komisyonu ba kanlı ına yazılı olarak itirazda bulunabileceklerine, OYB RL ile karar verildi.02.01.2020

Ba kan Üye Üye Üye Üye Üye Zabıt Katibi